

2018

ÇORUM
İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

ÇORUM ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018

YAZAR

İsa ŞAN

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Ülkemizin gelişen ve günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın artırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

Çorum Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2007 yılından bu yana düzenli olarak yapılan “İşgücü Piyasası Araştırması” ilimiz işgücü piyasasının fotoğrafı olma özelliği taşımakta ve uygulanacak aktif işgücü programları hakkında bir kaynak oluşturmaktadır. İl genelinde 20+ istihdama sahip tüm işverenler ile yapılan görüşme neticesinde kendilerinin mevcut ve gelecekteki durumları hakkında bilgi sahibi olunması hedeflenmiştir. Çalışmanın sadece kaç kişi istihdam ediliyor sorusunda kalmayıp firmaların ihracat yapıları ve teşviklerden yararlanıp yararlanılmamasına kadar incelenmesi, makro olarak taraflara bir bakış açısı kazandıracaktır. Ayrıca bu çalışma üniversite-sanayi işbirliğine, işverenlerin hangi alanda ve nitelikte elemana ihtiyaç duyduğunun tespit edilmesi noktasında katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çorum Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Çorum İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması’nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Mustafa ÇİFTÇİ

Çorum Valisi

ÖNSÖZ

İşgücü Piyasası Analiz çalışması, Genel Müdürlüğümüz talimatları ile TÜİK verilerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda kurumumuz personeline gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı; ilimiz işgücü piyasasında oluşabilecek orta ve uzun vadeli işgücü ihtiyacının isabetli ve zamanında temin edilmesidir. İşsizlikle mücadelenin başta Türkiye olmak üzere dünya ülkeleri için taşıdığı önem, bu alanda ciddi ve kapsamlı çalışmaların yapılmasını gerekli kılmıştır.

İşsizlik sosyal bir olgu olarak ülkeler için önemli bir sorun oluşturmaktadır. Dünya ölçeğinde ekonomileri etkileyen ve giderek artma eğilimi gösteren işsizliğin, bir ölçüde de olsa etkilerini azaltmak, çözüm yollarını araştırmak ve bulmak, ortaya çıkacak farklı görüş ile bakış açılarını kamuoyu ile paylaşmak, işsizlik sorunu ile ilgili genel ve makro planda çözüm önerileri üretmek, sorunun temelinde yatan yerel ölçekte çalışmalar gerçekleştirmek ve sağlıklı veri oluşturma gibi belirli kriterleri dikkate alarak bulunduğumuz ilin işgücü piyasasını etkin bir şekilde gözetim altında tutmak en önemli hedefimizdir. Çorum ili işgücü piyasası analiz çalışması da böyle bir ihtiyacın ortaya çıkmasından kaynaklanmıştır. Çorum ili işgücü piyasası devletimizin teşvik uygulamaları ile birlikte hızlı bir değişim içerisinde. Bu değişim işgücü piyasasında çeşitliliği de beraberinde getirmektedir.

Bu analiz çalışması esas olarak kolektif bir çalışmanın ürünü olarak değerlendirilmelidir, çünkü işgücü piyasası analizi önce sağlıklı bir veri seti oluşturularak yapılır. Bu da ilin belirli bölgelerinin işyerlerinin taranması ile mümkündür. Buradan elde edilen veriler tasnif edilmiş ve istatistikî değerlendirmelere tabi tutulmuştur.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Ali ŞAHAN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	iii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler	5
Kayıtlı İşsiz	6
Aktif İşgücü Programları	8
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM	13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM	15
İşyeri Verileri	15
Mevcut İstihdam	27
AÇIK İŞLER	30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	45
SONUÇ	53

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	25
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	26
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	28
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı	31
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	36
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	37
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	38
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	40
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	42
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	44
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	46
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	47
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	48
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı	6
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	12
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	15
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı	16
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	18
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	19
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	20
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	23
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	23
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	24
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	43
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	50
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	51
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	52

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Çorum İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 447 İşyerinden veri derlenmiştir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 20 bin 931 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 15 bin 537 çalışan erkeklerden, 5 bin 394 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 53,5'i, kadınların ise yüzde 53,8'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Çorum ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Çorum ilinde açık iş oranı yüzde 2,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Çorum ili açık iş oranı bakımından 0,2'lik bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 7,1 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 4,8'dir. Çorum ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörüdür.

İl genelinde açık işlerin yüzde 33,6'sı için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir. Çorum ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Çorum ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerle bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Beden İşçisi(Genel) ve Tuğla İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir.

Çorum ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işverenlerin yüzde 28,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür.

Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Çorum'de bu sayı 3'e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Çorum ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 4 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Çorum işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Çorum İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Çorum ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Çorum ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

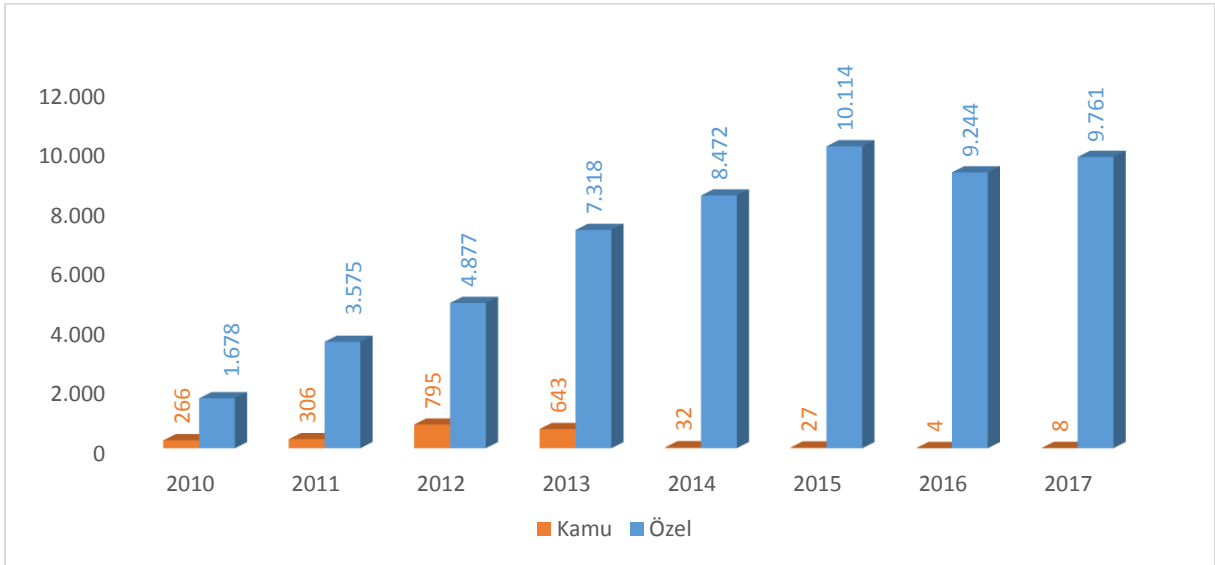
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 944 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 9 bin 769 kişiye yükselmiştir.. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 19.2 oranında artmıştır. 2015 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 5.6 oranında artış göstermiştir. 2016 yılında ise açık işler bir önceki yıla göre yüzde 8.8 azalış göstermiştir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	4.377
Konfeksiyon İşçisi	425
Satış Danışmanı / Uzmanı	398
Garson (Servis Elemanı)	253
Ön Muhasebeci	251
Gaz Altı Kaynakçısı	216
Büro Memuru (Genel)	215
Kasiyer	208
Madenci (Genel)	152
Temizlik Görevlisi	144

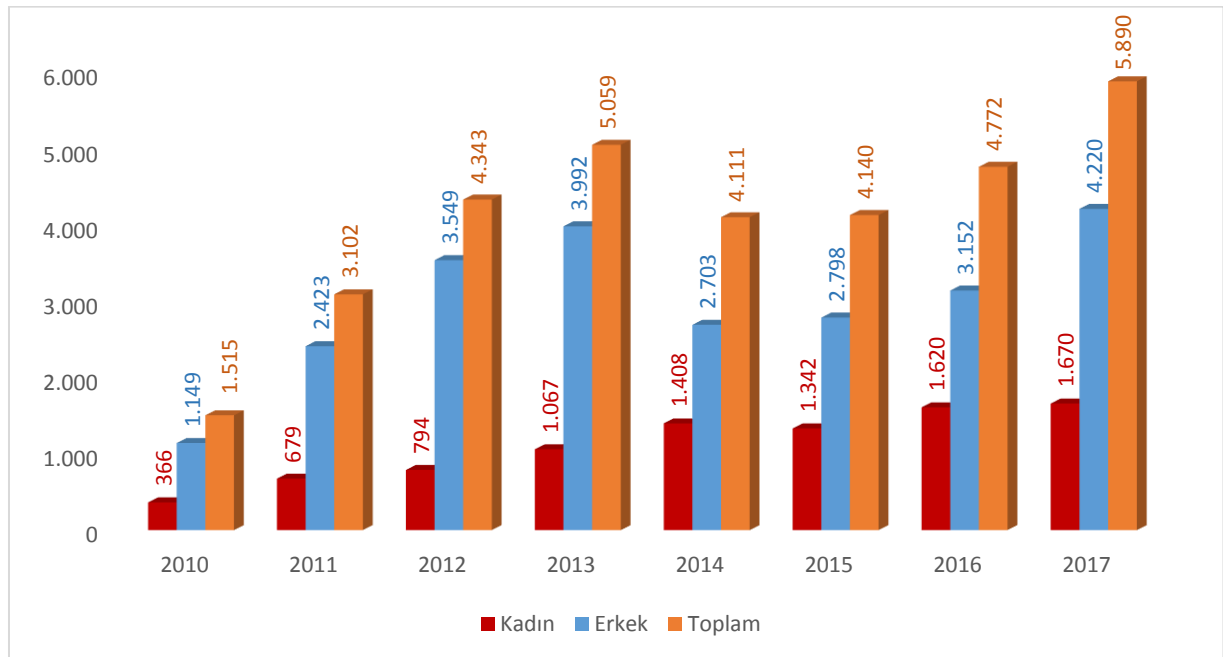
Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 2017 yılında 9 bin 769 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 4 bin 377 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 44,8'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi ve Kadın Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 515 olan Çorum ilinde işe yerleştirilenlerin bin 1149'u erkeklerden, geri kalan 366 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır.2013 yılına kadar düzenli bir artış görülürken 2017 yılında belirgin bir artış yaşanarak 5 bin 890 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 28,9'u kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede 50 kişilik bir artış yaşanmıştır

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	2.526	525	3.051
Konfeksiyon İşçisi	101	316	417
Satış Danışmanı / Uzmanı	110	127	237
Madenci (Genel)	152	0	152
Garson (Servis Elemanı)	117	26	143
Kasiyer	50	65	115
Büro Memuru (Genel)	66	47	113
Ön Muhasebeci	37	51	88
Reyon Görevlisi	60	28	88
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	49	33	82

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 3 bin 51 tane işe yerleştirmeye Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 51,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar ve erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilmişlerdir.

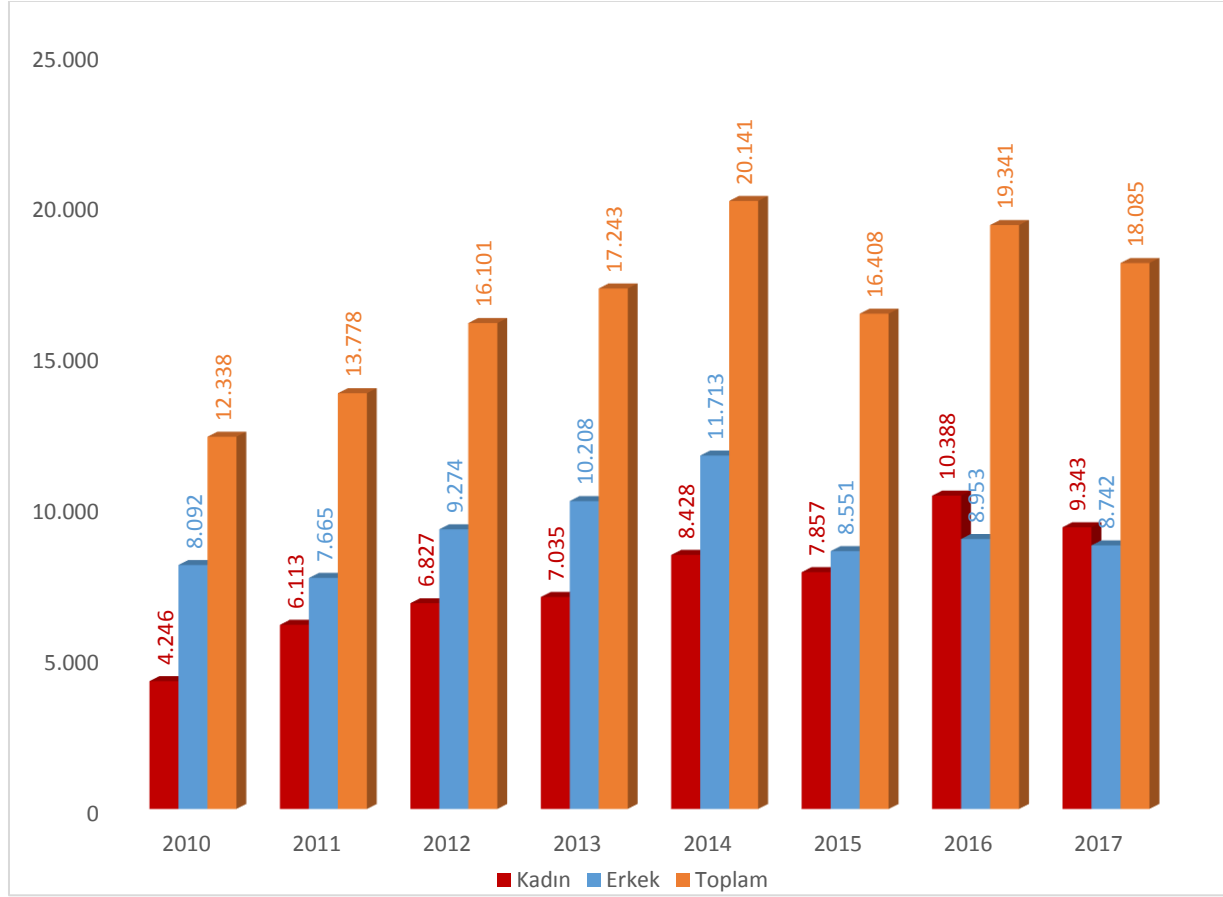
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Çorum ilinde İŞKUR'a kayıtlı 12 bin 338 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 8 bin 92'si erkek, 4 bin 246'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 18 bin 85 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Çorum'da 4.246 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 9 bin 343'e yükselmiştir.

Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Çorum ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Çorum ilinde Kuruma kayıtlı 3 bin 703 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Çorum ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının % 20,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru(Genel), Satış Danışmanı ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi(Genel), Büro Memuru(Genel), Temizlik Görevlisi gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter, Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	125	1.905	669	2.574
2011	96	1.206	619	1.825
2012	132	1.602	940	2.542
2013	36	409	397	806
2014	84	1.055	1.083	2.138
2015	96	1.555	634	2.189
2016	58	913	212	1.125
2017	93	1.690	193	1.883

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 93 mesleki eğitim kursuna 1.690 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 193'ü erkek, 1.690'ı kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 89.7'si kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Peynir İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Peynir İmal İşçisi
Çilek Yetiştiricisi	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Çilek Yetiştiricisi
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	Zirai Sulamacı	Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi
Reçel İmalat İşçisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Reçel İmalat İşçisi
Süt Sığırı Yetiştiricisi	Lojistik Elemanı	Süt Sığırı Yetiştiricisi
Bilgisayar Operatörü/Kullanıcısı	İnşaat Boyacısı/Boyacı	Bilgisayar Operatörü/Kullanıcısı
Ekmek Ustası	Aşçı Yamağı (Çırağı)	Ekmek Ustası
Seramik İmal İşçisi	Meyve Ağaçları Budamacısı	Mantar Yetiştiricisi
Mantar Yetiştiricisi	Genel Toplam	Pekmez İmalat Elemanı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)		Turşucu

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında kadınlar en fazla Peynir İmal İşçisi, Çilek Yetiştiricisi ve Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi mesleklerindeki kurslara katılım göstermişlerdir. Erkekler ise en fazla Keramik İmal İşçisi, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Zirai Sulamacı ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde düzenlenen kurslara katılım göstermişlerdir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	39	29	14	43
2011	149	85	71	156
2012	457	377	221	598
2013	940	833	479	1.312
2014	1.141	881	498	1.379
2015	2.158	1.308	983	2.291
2016	1.798	858	1.004	1.862
2017	1.706	1.761	1.549	3.310

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin artırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisinde. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2013 yılına göre yüzde 94 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 1.706 program düzenlenmiş olup toplam 3 bin 310 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 53,2'i kadınlardan yüzde 46,8'i erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 56,2 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Satış Elemanı (Perakende)	Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Ayakkabı İmalatçısı	Satış Elemanı (Perakende)
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Satış Elemanı (Perakende)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Garson (Servis Elemanı)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Ön Muhasebeci
Ayakkabı İmalatçısı	Büro Memuru (Genel)	Sekreter
Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Kasiyer	Aşçı Yardımcısı
Kasiyer	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Kasiyer

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Konfeksiyon İşçisi, Satış Elemanı (Perakende) ve Büro memuru(Genel) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Konfeksiyon İşçisi ve Büro Memuru (Genel) mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Konfeksiyon İşçisi, Garson (Servis Elemanı) ve Ayakkabı İmalatçısı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	17	171	251	422
2011	20	240	239	479
2012	20	308	226	534
2013	16	233	188	421
2014	11	157	150	307
2015	8	122	125	247
2016	7	69	89	158
2017	18	232	217	449

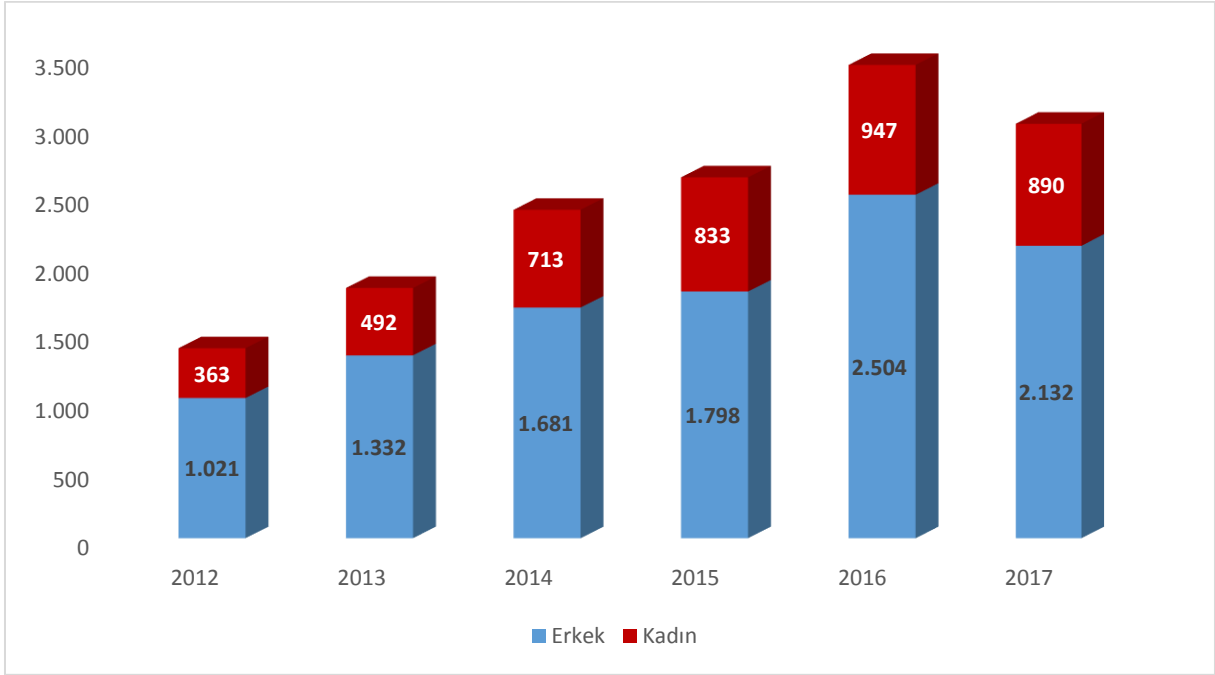
Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 18 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılının iki katından fazladır. Programa 2017 yılında 232'si kadın, 217'si erkek olmak üzere toplam 449 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Çorum ilinde 2017 yılında yüzde 890'ı kadın olmak üzere 3 bin 22 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 12 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Çorum ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Çorum ilinde 447 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 20 bin 931 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Çorum ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Çorum ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	167
İnşaat	67
Toptan ve perakende ticaret	66
Ulaştırma ve depolama	30
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26
Eğitim	16
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9
Diğer hizmet faaliyetleri	9
Madencilik ve taş ocaklığı	6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Finans ve sigorta faaliyetleri	3
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	447

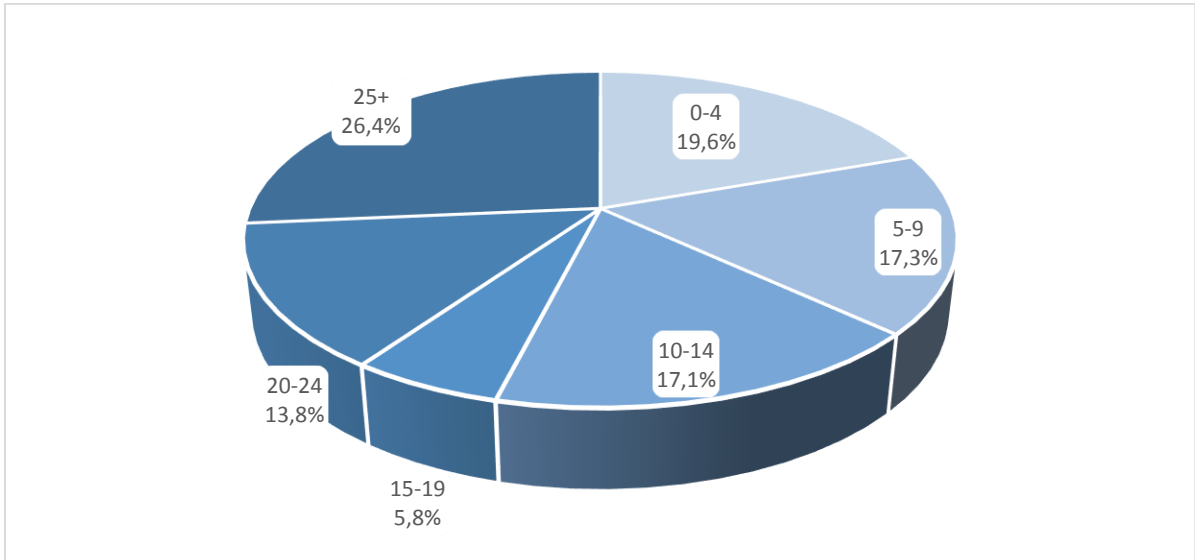
Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Çorum ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 37,4’ü imalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde de 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektörü ilk sırada bulunmaktadır ve bu sektörün toplam

işyerleri içindeki ağırlığı yüzde 29,1'dir. Bu durumda Çorum ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının 8,3 puan üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 14,9'u bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 17,9 olan Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir. Çorum ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası İmalat ve İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde 1 tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Çorum ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

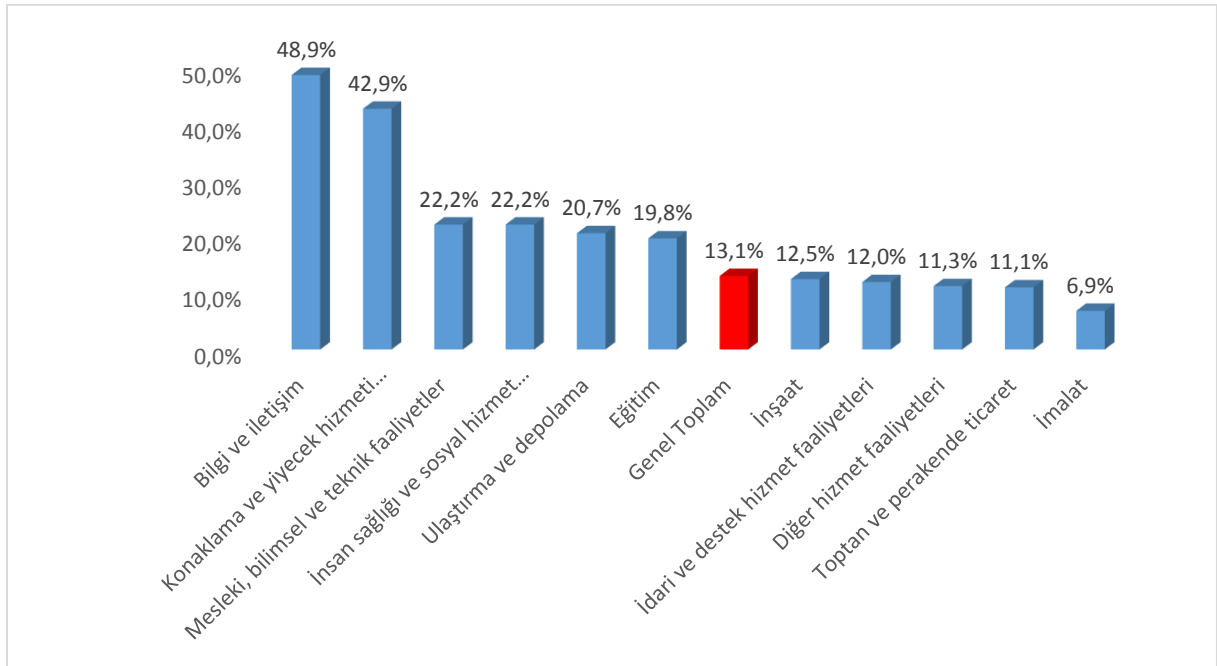
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Çorum ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 17,3'ü 'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,6'dır. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 36,9'u 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 40,2'si ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

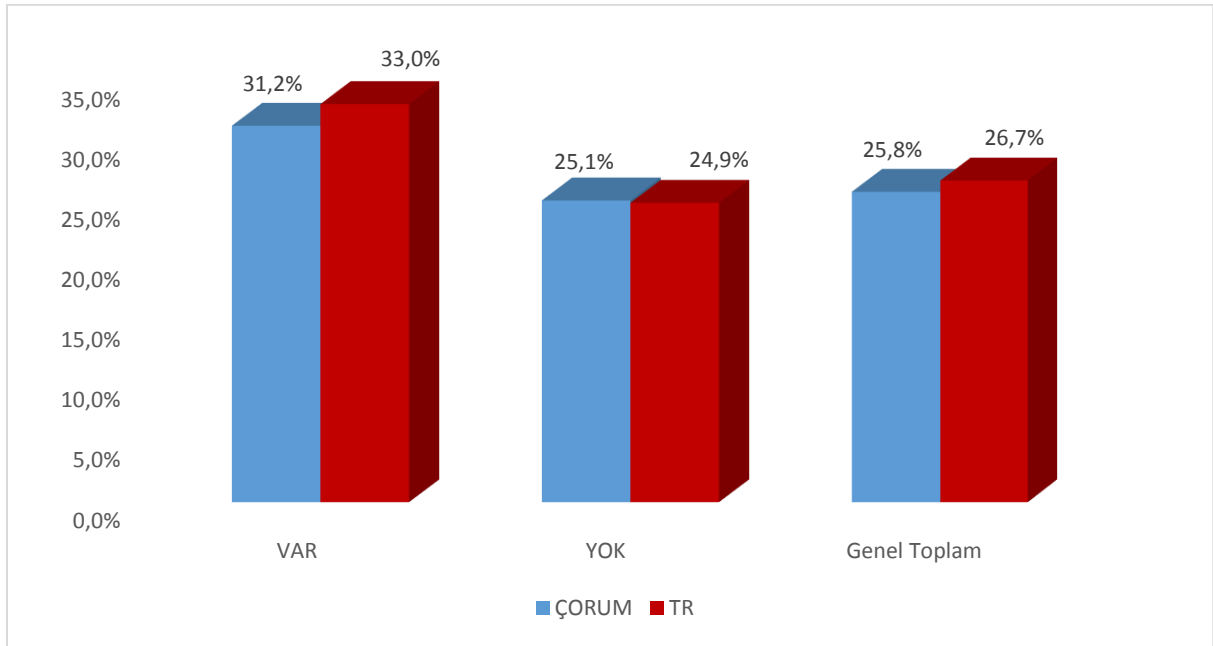
Kaynak: İPA 2018

Çorum ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 13,1 olarak gerçekleşmiştir. Çorum Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 48,9’unda part-time çalışanı olan işyeri bulunmaktadır. Çorum ilinde ikinci sırada konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 42.9’unda part-time çalışanı olan işyeri bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 22.2 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7’de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

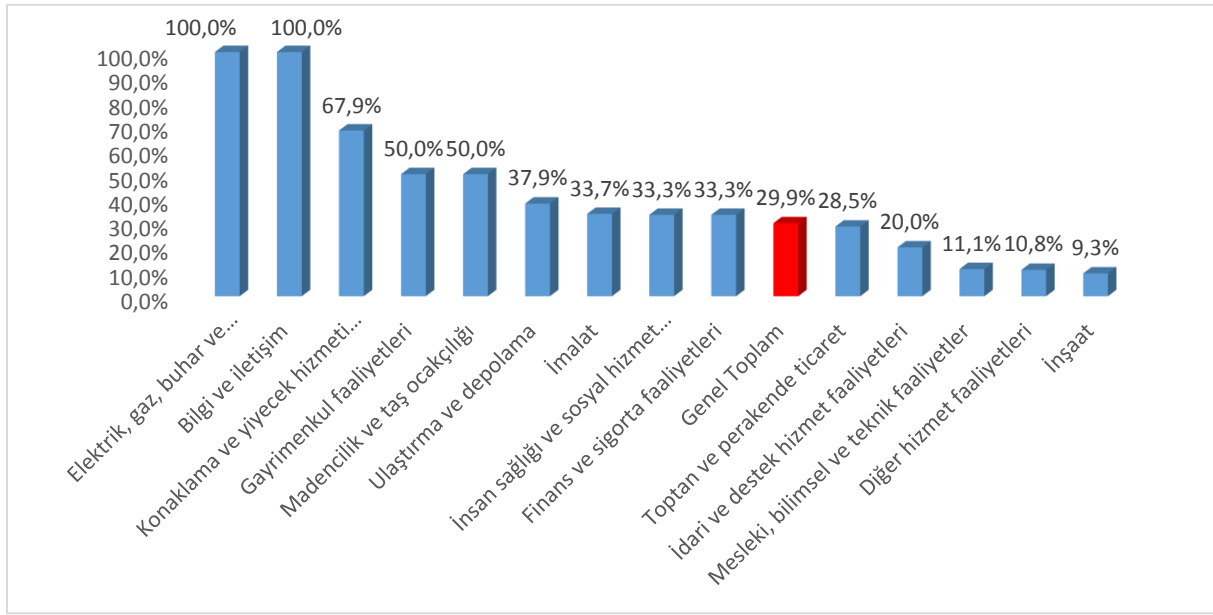
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Çorum ilinde bu oran yüzde 25,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Çorum ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 31,2 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 25,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Çorum ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

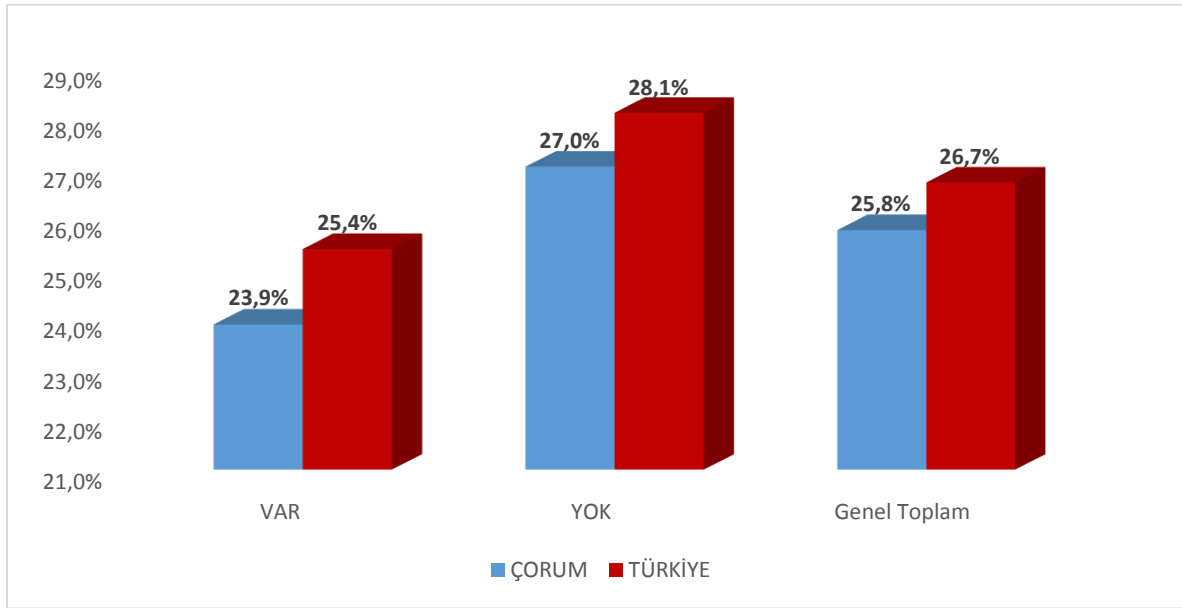

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde işyerlerinin yüzde 29,9’unda vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3’tür. Çorum ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 9.3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma ortamının vardiyalı çalışmaya uygun olmaması ve işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Çorum ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Bilgi ve iletişim, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocaklığı, Ulaştırma ve Depolama, İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

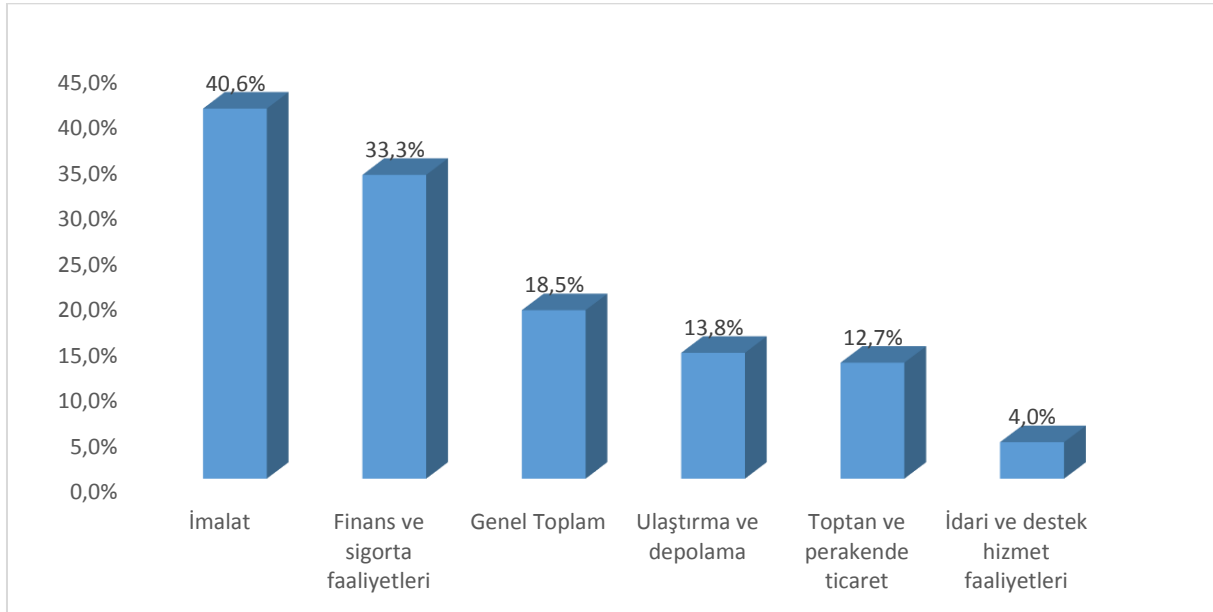
Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime uygun bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Çorum ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 23,9'u kadın, yüzde 76,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 27'ye yükselmektedir. Bu işyerlerinde kadınların toplam çalışanlar içindeki ağırlığı artmış olsa da yine de erkeklerin nihai olarak daha fazla çalıştığı görülmektedir. Bunun da asıl sebebi il genelinde Türkiye genelinde de olduğu gibi yaklaşık her 4 çalışandan 1'inin kadınlardan oluşmasıdır. bu oran da Çorum'un Türkiye ortalamasını yakaladığını göstermektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan

işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7puan bir farkla daha fazladır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

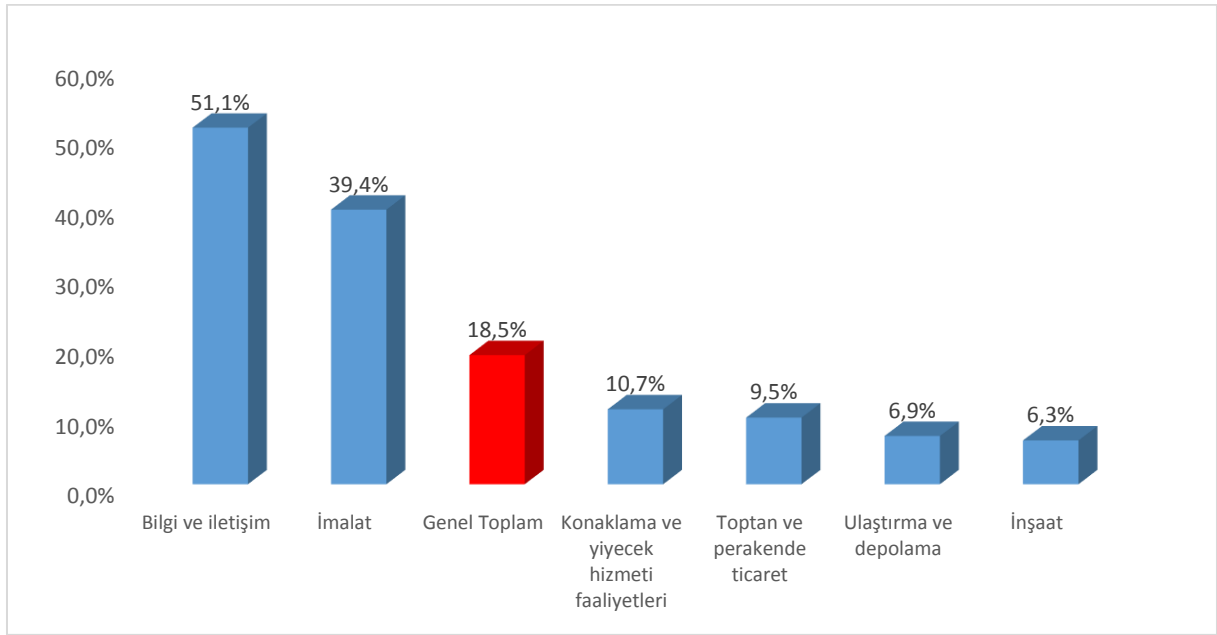

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 17 sektörden 5 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40.6'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33.3 ile Finans ve Sigorta faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Çorum ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

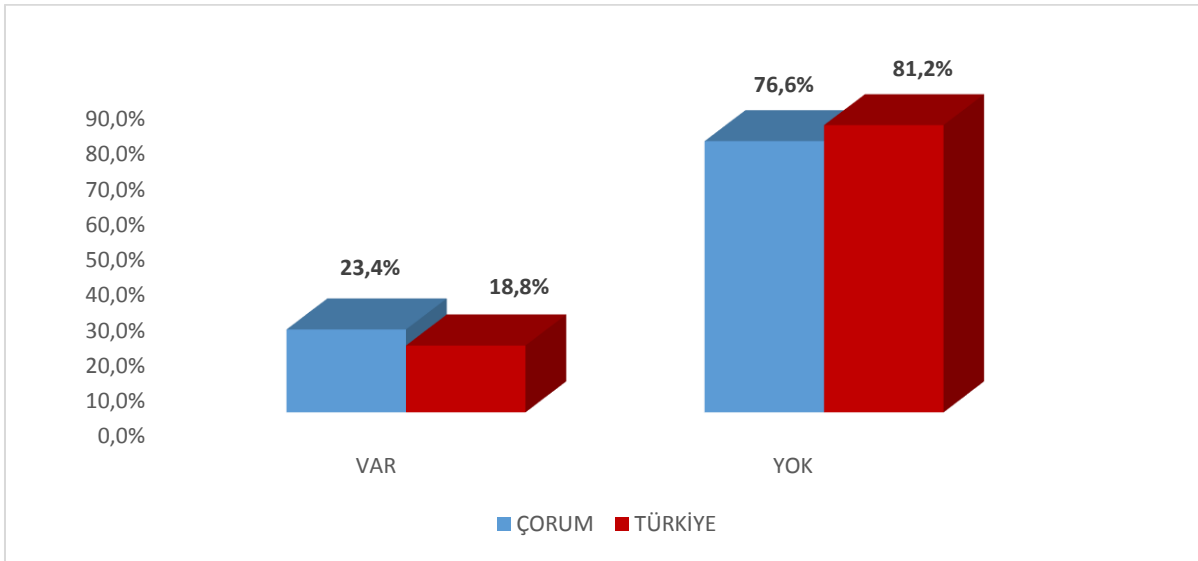
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 17 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 18.5 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve iletişim sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 51.1'i Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 39.4 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Üç ve dördüncü sırada ise yüzde 10.7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve yüzde 9.5 ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri yer almaktadır. İlk iki sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Çorum ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Çorum ilinde en fazla işverenler İmalat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı en yüksek olan Bilgi ve İletişim sektörü olduğu görülmektedir.

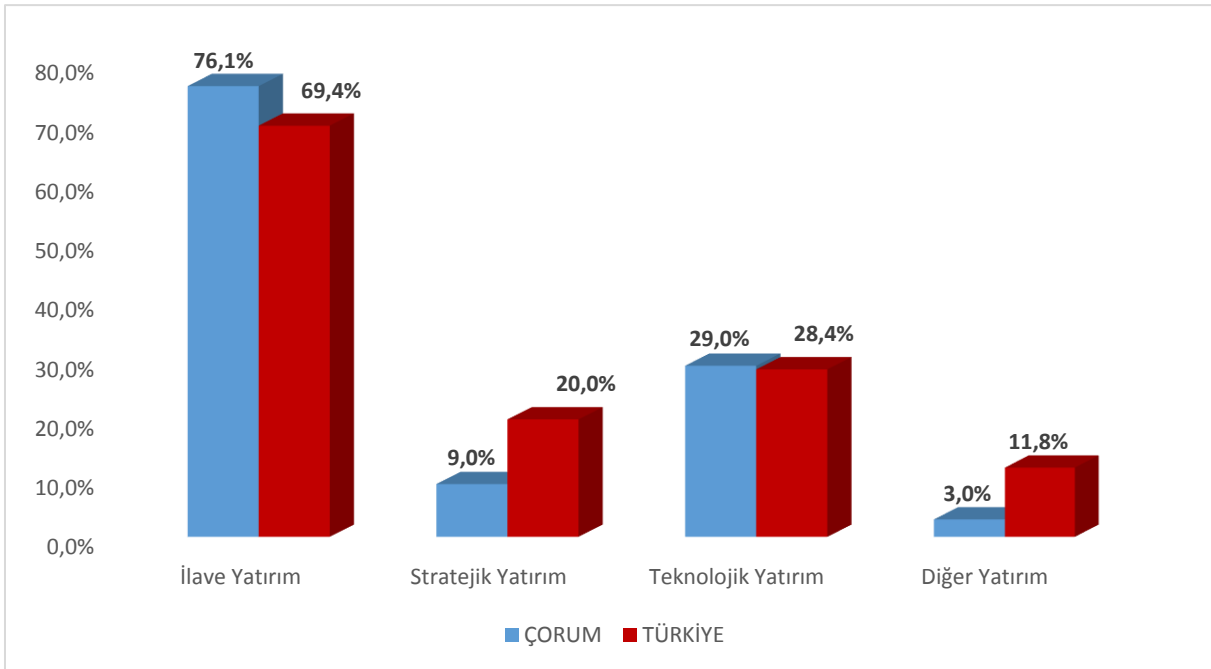
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 23,4'ü gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

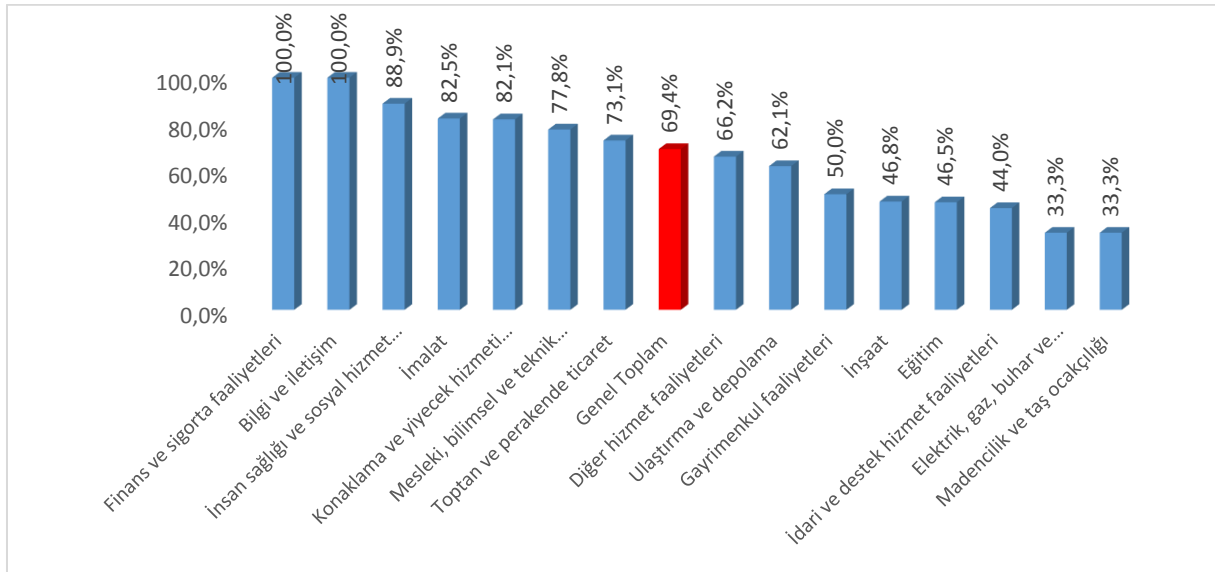
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Çorum ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 76,1'i ilave yatırım, yüzde 29'u teknolojik yatırım ve yüzde 9'u stratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Çorum ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 69,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Çorum ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Çorum ilinde Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 69,4'ün üzerinde yüzde 82,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	3,0%	48,5%	84,9%	49,2%	2,3%	1,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	3,3%	46,7%	63,2%	76,7%	3,3%	3,3%
Toptan ve perakende ticaret	8,7%	32,6%	76,1%	69,6%	2,2%	2,2%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	38,9%	61,1%	66,7%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8,7%	47,8%	87,0%	60,9%	0,0%	4,3%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	33,3%	66,7%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	14,3%	71,4%	71,4%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9,1%	27,3%	63,6%	90,9%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	42,5%	85,6%	71,9%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,5%	50,0%	62,5%	75,0%	12,5%	25,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	17,0%	32,6%	16,3%	50,4%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	5,1%	42,8%	75,8%	61,0%	2,0%	2,4%

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 75,8 ile Eleman Talebi hizmeti almıştır. İşyerlerinin 361'i İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 42,8'i danışmanlık ve yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Çorum ilinde Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Gayrimenkul faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Bilgi ve İletişim ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, hem Danışmanlık ve İşe yönlendirme hem de İEP ve Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe ise işyerlerinin tamamı İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 75'i İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 62,5'i ise Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlerle nazaran İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Çorum ilinde, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

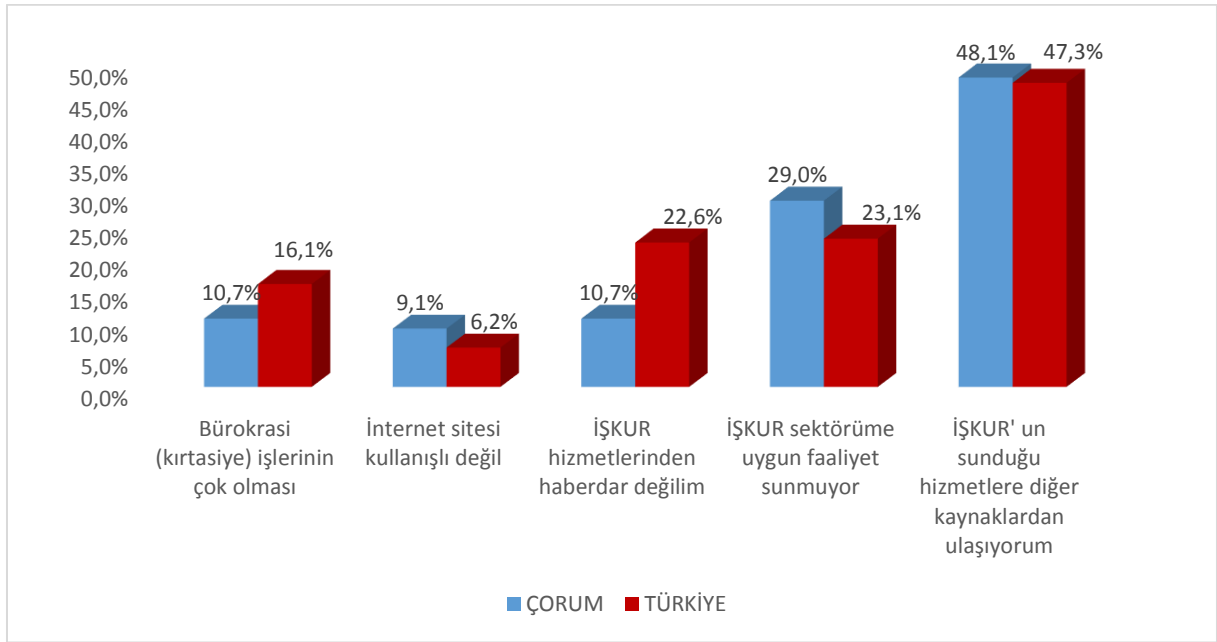
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	0,0%	1,6%	4,4%	1,7%	33,3%	14,3%
Memnun Değilim	13,3%	0,0%	0,9%	1,7%	16,7%	14,3%
Memnunum	86,7%	98,4%	94,7%	96,7%	50,0%	71,4%

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 98,4 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 96,7 ile İşbaşı Eğitim Programları, yüzde 94,7 ile Eleman Talebi hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 86,7 Çalışanlara Yönelik Eğitim, yüzde 71,4 ile Mesleki eğitim kursu, yüzde 50 ile Kısa Çalışma Ödeneği hizmetleri izlemektedir. Yine bu hizmetlerde kararsızlık oranları yüksektir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 48.1 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 29 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ve yüzde 10,7 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim ve Bürokrasi (kirtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Çorum ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47.3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Çorum ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 20 bin 931 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 15 bin 537 çalışan erkeklerden, 5 bin 394 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	2.900	8.313	11.213
Toptan ve perakende ticaret	630	1.929	2.559
İnşaat	117	1.525	1.642
Ulaştırma ve depolama	103	1.000	1.103
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	547	350	898
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	328	512	840
Eğitim	280	197	478
Madencilik ve taş ocaklığı	5	444	449
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	85	333	417
Bilgi ve iletişim	204	187	391
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	41	237	278
Diğer hizmet faaliyetleri	35	241	275
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	86	167	253
Finans ve sigorta faaliyetleri	23	41	64
Gayrimenkul faaliyetleri	8	29	38
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	31	33
Genel Toplam	5.394	15.537	20.931

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Çorum ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Çorum ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 53,5'i, kadınların ise yüzde 53,8'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 53.6 olarak gerçekleşmiştir.

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri ile Bilgi ve İletişim sektörlerinde kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.301	4.544	5.844
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	908	3.840	4.748
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	752	2.036	2.788
Hizmet Ve Satış Elemanları	703	1.443	2.146
Profesyonel Meslek Mensupları	687	976	1.663
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	737	902	1.640
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	259	1.296	1.555
Yöneticiler	47	414	461
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	86	86
Genel Toplam	5.394	15.537	20.931

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 27.9'u, erkek çalışanların yüzde 29.2'si ve kadın çalışanların yüzde 24.1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 22.6 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 13,3 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Çorum ilinde ilk iki sıradan farklı olarak kadınlarda üçüncü sırada çalışanların yüzde 13.6'sı Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek gurubunda yer almaktadır. Erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Çorum ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında çalışanların tamamı erkeklerden oluşmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Tuğla İmal İşçisi
Tuğla İmal İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Konfeksiyon İşçisi	Temizlik Görevlisi	Servis Şoförü (Okul)
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	Ön Muhasebeci	Madenci (Genel)
Temizlik Görevlisi	Hemşire	Şoför-Yük Taşıma
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Diğer Ağaç İşlem İşçileri	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Ön Muhasebeci	Aşçı	Granit Seramik İmal İşçisi
Servis Şoförü (Okul)	Tuğla İmal İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Madenci (Genel)	Paketleme İşçisi (Gıda)	Diğer Ağaç İşlem İşçileri

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Çorum ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Makineci (Dikiş) mesleği hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Erkeklerde ise Tuğla İmal İşçisi mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Hemşire, Aşçı, Tıbbi Sekreter, Paketleme İşçisi (Gıda) ve Ön Muhasebeci bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	336	2,9%	37,5%
Toptan ve perakende ticaret	48	1,9%	22,2%
İnşaat	30	1,8%	15,6%
Bilgi ve iletişim	30	7,1%	48,9%
Madencilik ve taş ocaklığı	22	4,7%	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14	3,2%	16,0%
Ulaştırma ve depolama	13	1,1%	17,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	1,1%	17,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	2,6%	44,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	0,4%	33,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	0,8%	22,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	1,6%	33,3%
Eğitim	1	0,2%	6,4%
Genel Toplam	516	2,4%	26,2%

Kaynak: İPA 2018

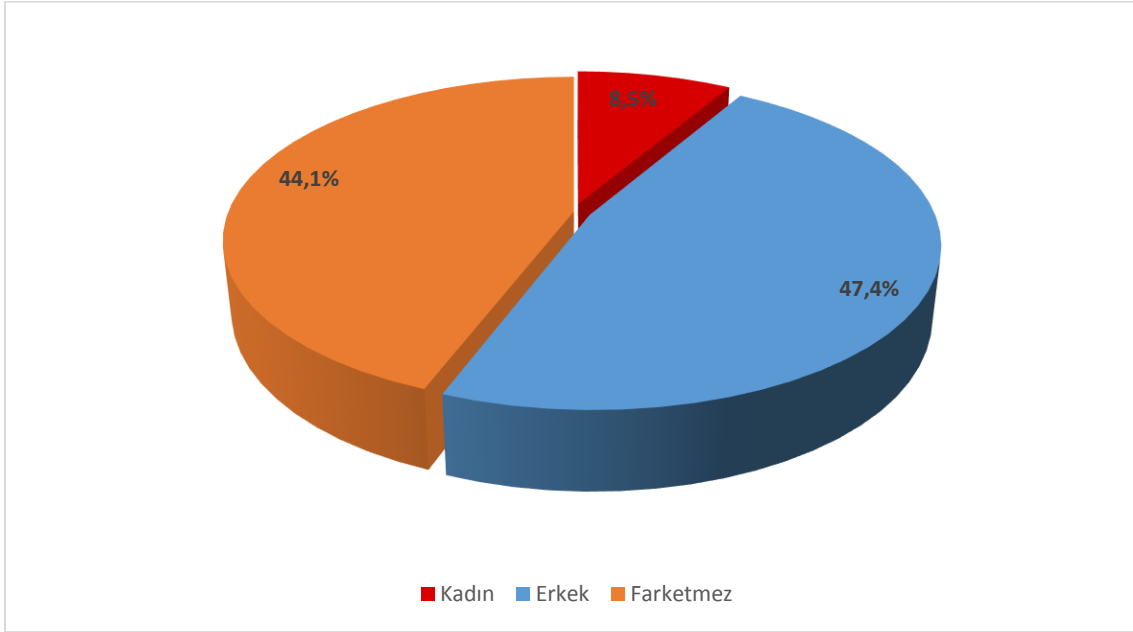
Çorum ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 117 işyerinde 516 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Çorum ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 516 kişilik açık işin yüzde 65.1'ine tekabül eden 336 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Çorum ilinde açık iş oranı yüzde 2.4 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Çorum ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97.6 kişilik dolu kadronun yanında 2.4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 7,1 ile Bilgi ve İletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Çorum ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 26.2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Çorum'da Açık işi olan işyeri oranlarına baktığımızda Bilgi ve İletişim sektörü ilk sırada yer almakla birlikte işyeri ve çalışan sayısı bakımından birinci olan imalat sektörünü açık iş konusunda geride bırakmıştır. Bilgi ve İletişim sektörünü sırasıyla Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İmalat sektörü takip etmektedir.

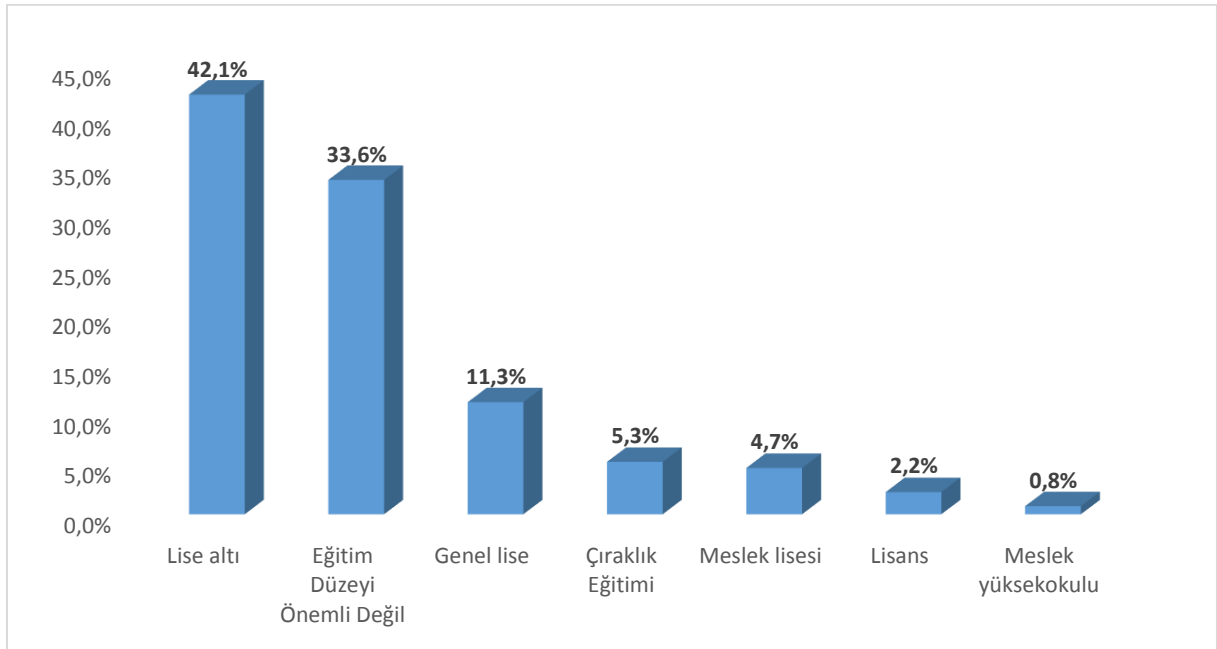
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Çorum ilinde ve Türkiye genelinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Çorum ilinde açık işlerin yüzde 47.4'ünde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Çorum ilinde yüzde 8,5 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Çorum ilinde ise işverenlerin yüzde 44.1'i açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

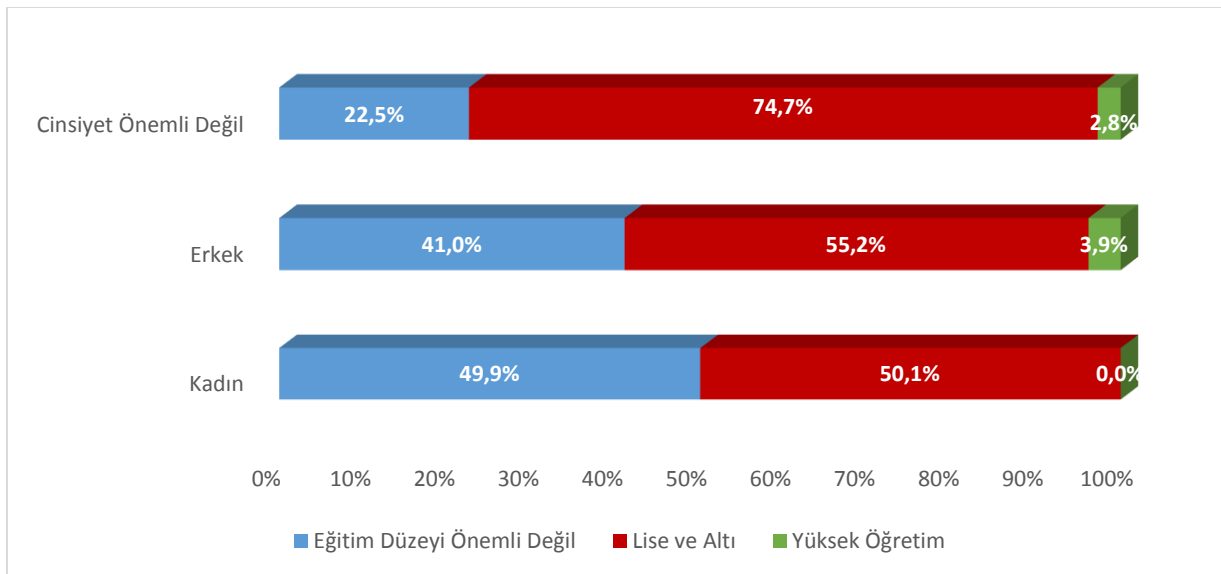
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilindeki açık işlerin yüzde 42,1’inde lise altı eğitim seviyesi talep edilmiştir. Açık işlerin yüzde 33,6’sında ise işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda üçüncü sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 11,3 ile Genel Lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,8 ile meslek Yüksekokuludur. Çorum işgücü piyasasında açık işlerin 3’te 1’inde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

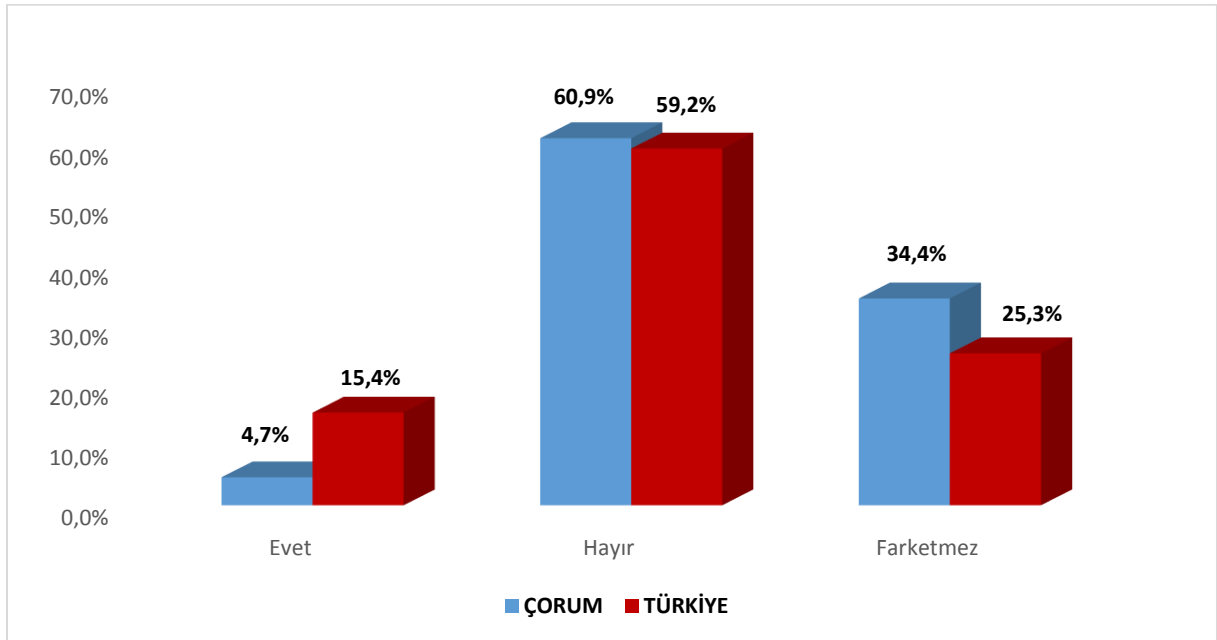
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 22.5 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 74,7 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 2,8 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 41 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 55,2 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

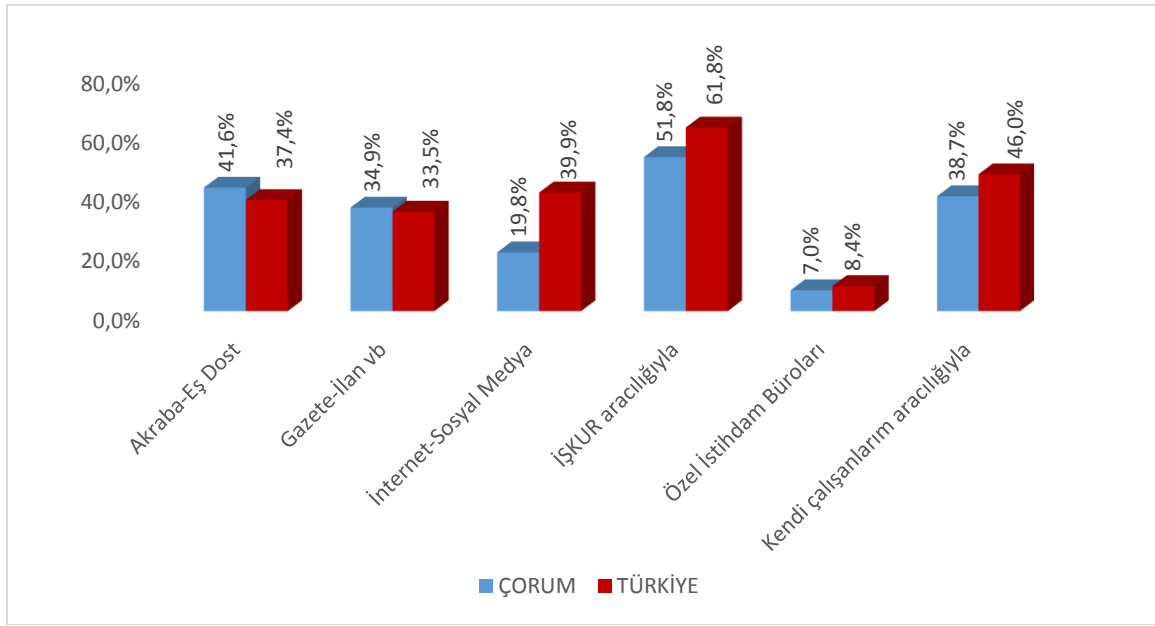

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Çorum ilinde yüzde 4.7 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 34.4’dür. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Çorum ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin yaklaşık aynı oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Çorum ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Çorum ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 51,8 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Çorum ilinde ikinci sırada yüzde 41.6 ile Akriba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 38.7 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	3	2	2
Takım Çalışması	2	2	5	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	5	3	4
İletişim ve İfade Yeteneği	2	4	4	5
Bilgisayar kullanımı	7	7	6	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	6	7	7
Proje Tabanlı Çalışma	-	8	7	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	9	8	9
Yabancı Dil	-	10	8	10

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi kadınlarda birinci sırada, erkeklerde üçüncü sırada ve hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda ikinci sırada sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi bulunmaktadır. Satış ve Pazarlama becerisi sadece herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde, sekizinci sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	188	3,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	134	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	79	2,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	42	2,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	38	1,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	18	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	10	0,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	7	7,9%
Genel Toplam	516	2,4%

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 36.7’dir. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Çorum ili için tespit edilen yüzde 2.4’lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 7,9 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar mensupları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gelmektedir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan vb	İnternet- Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	17,6%	2,5%	82,4%	10,1%	72,3%	10,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	33,3%	52,8%	11,1%	41,7%	0,0%	41,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	41,0%	36,9%	5,3%	73,6%	0,0%	14,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	71,4%	28,6%	28,6%	28,6%	71,4%	71,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	60,0%	20,0%	20,0%	50,0%	0,0%	30,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	53,9%	29,7%	25,8%	71,1%	0,0%	40,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	35,3%	11,8%	23,5%	70,6%	5,9%	17,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	38,3%	44,4%	8,9%	39,4%	0,0%	54,4%
Genel Toplam	41,6%	34,9%	19,8%	51,8%	7,0%	38,7%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR’un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 73.6’sı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ise en fazla Özel İstihdam Büroları arama kanalı ile aranmaktadır. Hizmet ve Satış Elemanları büyük oranda Gazete-ilan vb. kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	2	-	-	-	-	4	3	-	1
Beden İşçisi (Genel)	5	1	-	2	-	7	4	3	-	6
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	-	2	-	-	-	-	3	-	-	1
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	3	-	-	1	-	-	2	-	-	-
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	4	3	6	-	6	-	4	2	5	1
Konfeksiyon İşçisi	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1
Madenci (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	-	1	-	2	-	-	3	-	-	-
Tuğla İmal İşçisi	-	1	-	2	-	-	-	3	-	-
Ütücü	-	3	-	-	-	-	4	2	-	1

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Çorum ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi(Genel), Madenci(Genel), Diğer Ağaç İşlem İşçileri ve Tuğla İmal İşçisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Makineci(Dikiş), Ayakkabı İmalatçısı(Sayacı), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Ütücü mesleklerinde ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Ütücü	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Beden İşçisi (Genel)
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Madenci (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Tuğla İmal İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko)	Plastik Boru İmal İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Diğer Ağaç İşlem İşçileri	Konfeksiyon İşçisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Mermer İşçisi	Ütücü	Madenci (Genel)
Ahşap Mobilya İmalatçısı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Güvenlik Görevlisi	Diğer Ağaç İşlem İşçileri
Ön Muhasebeci	Marangoz	Garson (Servis Elemanı)	Tuğla İmal İşçisi
Kasiyer	Kümes Hayvanları Yetiştirme İşçisi (Genel)	Kesimci (Konfeksiyon)	Ütücü

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Ütücü, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Konfeksiyon İşçisi, Madenci (Genel), Diğer Ağaç İşlem İşçileri, Tuğla İmal İşçisi ve Ütücüdür.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Ütücü ve Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)'dur. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi(Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Madenci (Genel)'dir, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş), Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Çorum ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Çorum ilinde ise 20+ istihdamlı 84 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 13 ile Çorum ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Çorum ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Gayrimenkul faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İmalat sektörü gibi Çorum ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının yüksek çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç işyeri sayısı ile temininde güçlük çekilen kişi sayısının bu sektörde paralel seyrettiğini göstermektedir.

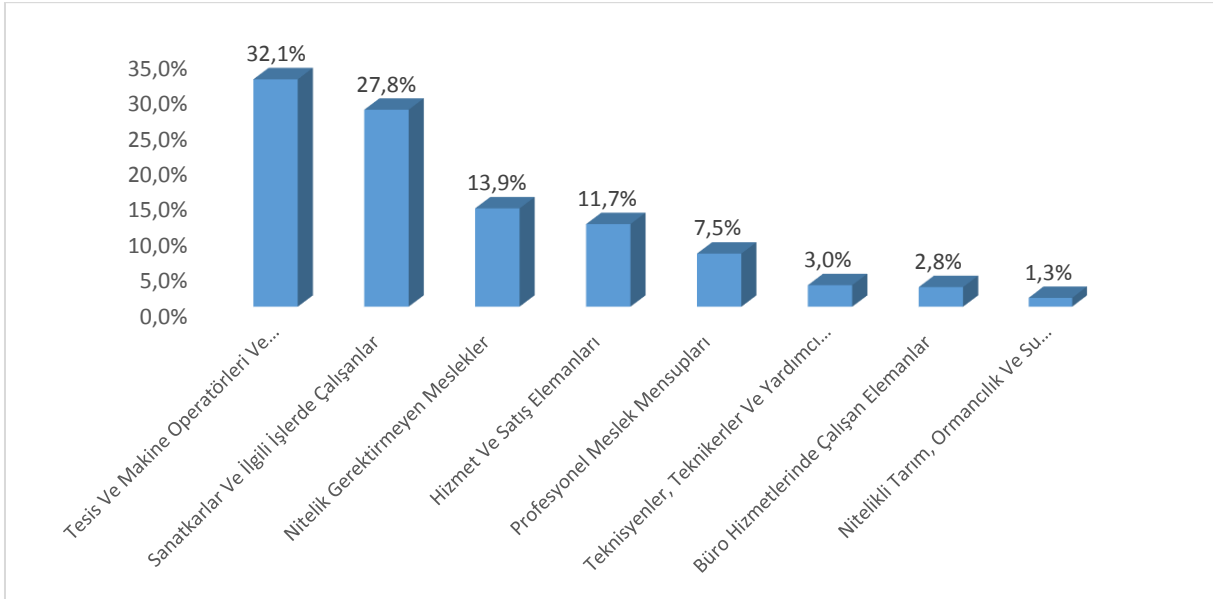
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	419
Toptan ve perakende ticaret	87
İnşaat	84
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	44
Madencilik ve taş ocaklığı	32
Ulaştırma ve depolama	23
Eğitim	22
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	20
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Diğer hizmet faaliyetleri	7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Genel Toplam	753

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 753 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Çorum ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 55.3'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 241 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 32.1'i bu meslek grubunda yer almaktadır. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Çorum ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	83
Beden İşçisi (Genel)	45
Tuğla İmal İşçisi	33
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	31
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	30
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	27
Garson (Servis Elemanı)	24
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	22
Madenci (Genel)	21
Diğer	435
Toplam	753

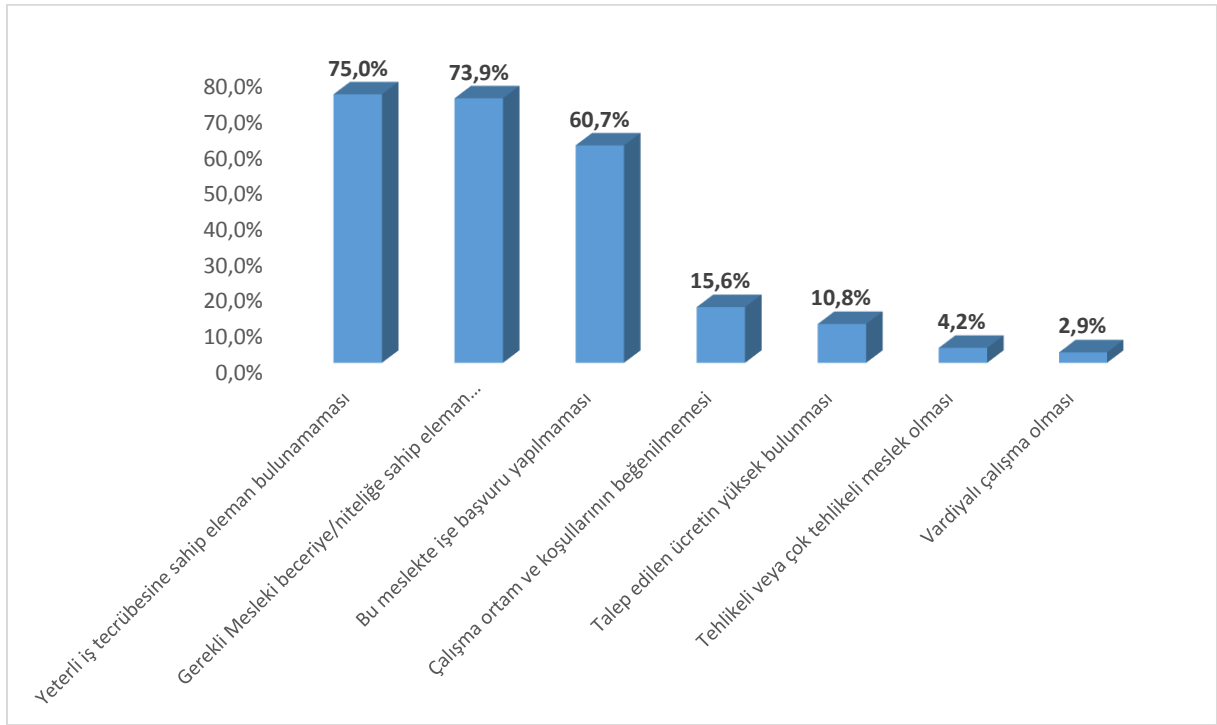
Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 83 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 45 kişi ile Beden İşçisi (Genel) ve 33 kişi tuğla İmal İşçisi meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Tuğla İmal işçisi mesleklerinin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Çorum ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş) ve Tuğla İmal İşçisi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	46,4%	86,2%	69,9%	13,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	69,8%	27,9%	14,0%	62,8%	44,2%	0,0%	2,3%
Tuğla İmal İşçisi	9,4%	25,0%	87,5%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	86,2%	86,2%	75,9%	3,4%	20,7%	0,0%	0,0%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	57,7%	96,2%	96,2%	0,0%	15,4%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	52,2%	82,6%	91,3%	13,0%	21,7%	8,7%	0,0%
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme- Boşaltma)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madenci (Genel)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Madenci (Genel) ve Diğer Ağaç İşlem İşçileri olmak üzere ilk on meslekten dört tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi Beden İşçisi(Genel) ve tuğla İmal İşçisi mesleğinde bir neden olarak görülürken ; tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması sadece Madenci(Genel) mesleğinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Beden İşçisi (Genel)
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Madenci (Genel)
Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)
Diğer Ağaç İşlem İşçileri
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Konfeksiyon İşçisi
Tuğla İmal İşçisi

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Çorum ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır. Bu mesleklerden ilk üçü; Beden İşçisi(Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Madenci(Genel)'dir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Çorum ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20.4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işverenlerin yüzde 28.3’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Çorum’da bu sayı 3’e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Çorum ilinde ise ülke geneline göre yüksek olup yüzde 4 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	33,8%	3,1%	38,7%	24,4%
Toptan ve perakende ticaret	20,6%	4,8%	30,2%	44,4%
İnşaat	15,7%	6,3%	45,3%	32,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35,7%	7,1%	28,6%	28,6%
Ulaştırma ve depolama	24,1%	10,3%	37,9%	27,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	28,0%	0,0%	40,0%	32,0%
Eğitim	39,8%	0,0%	33,4%	26,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	0,0%	44,4%	22,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%	0,0%	22,6%	44,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	22,2%	0,0%	33,3%	44,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	66,7%	0,0%	33,3%	0,0%
Madencilik ve taş ocaklığı	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Bilgi ve iletişim	48,9%	0,0%	51,1%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	28,3%	4,0%	37,6%	30,1%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Bilgi ve iletişim ve Eğitim görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Ulaştırma ve depolama olarak gerçekleşmiştir. Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 50'si, Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 44.1'i gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngöründe bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Bilgi ve iletişim	110	28,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	10	27,8%
Eğitim	112	23,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	71	17,0%
Toptan ve perakende ticaret	249	9,7%
İmalat	855	7,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	6,6%
Madencilik ve taş ocaklığı	21	4,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23	2,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	2,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	1,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8	0,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%
Ulaştırma ve depolama	-22	-2,0%
İnşaat	-98	-6,0%
Genel Toplam	1.354	6,5%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Çorum'da ise bu oran, yüzde 6,5 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 855 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 28,1 ile Bilgi ve iletişim sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 110 kişilik artıştır. Bunun sebebi ise Bilgi ve İletişim sektöründeki çalışan sayısının İmalat sektörüne oranla daha az olmasıdır. Bu nedenle Bilgi ve İletişim sektörünün çalışan sayısına oranla daha fazla istihdam artışı beklentileri net istihdam değişim oranına yansımıştır.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise İnşaat sektörüdür. İnşaat sektörü Çorum ilinde en çok çalışanı barındıran üçüncü sektördür. Söz konusu sektörde yüzde -6,0 net istihdam değişim oranı ile 98 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir. Bir diğer azalış beklenen sektör ise Ulaştırma ve Depolama sektörü olmuştur.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	25	29,3 %
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	626	13,2 %
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	154	9,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	116	7,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	301	5,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	43	2,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	50	2,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	36	1,3%
Yöneticiler	1	0,2%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	2	0,0%
Genel Toplam	1.354	6,5%

Kaynak: İPA 2018

Yöneticiler meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 626 kişilik artış ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 1 kişilik artış ile Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 5.2'lik bir oran ile beşinci sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmemektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları net istihdam değişim oranı yüzde 29.3 ile sıralamada ilk sırada yer almasına rağmen en fazla net istihdam değişimi beklenen sekizinci meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli sebebi çalışan sayısına oranla daha fazla artış beklenmesidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Ayakkabı İmalatçısı (Montaj)	Servis Şoförü (Okul)
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Kuruyemiş Satış Elemanı
Makineci (Dikiş)	İnşaat Demiri Bağlama Ustası
Granit Seramik İmal İşçisi	Diğer İnşaat Boyacıları
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Sıvacı
Garson (Servis Elemanı)	Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko)
Ütücü	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Yem Dolum Ve Paketleme Makinesi Operatörü	Aşçı Yardımcısı
Salamura İşçisi	Diğer Elektrik Tesisatçıları

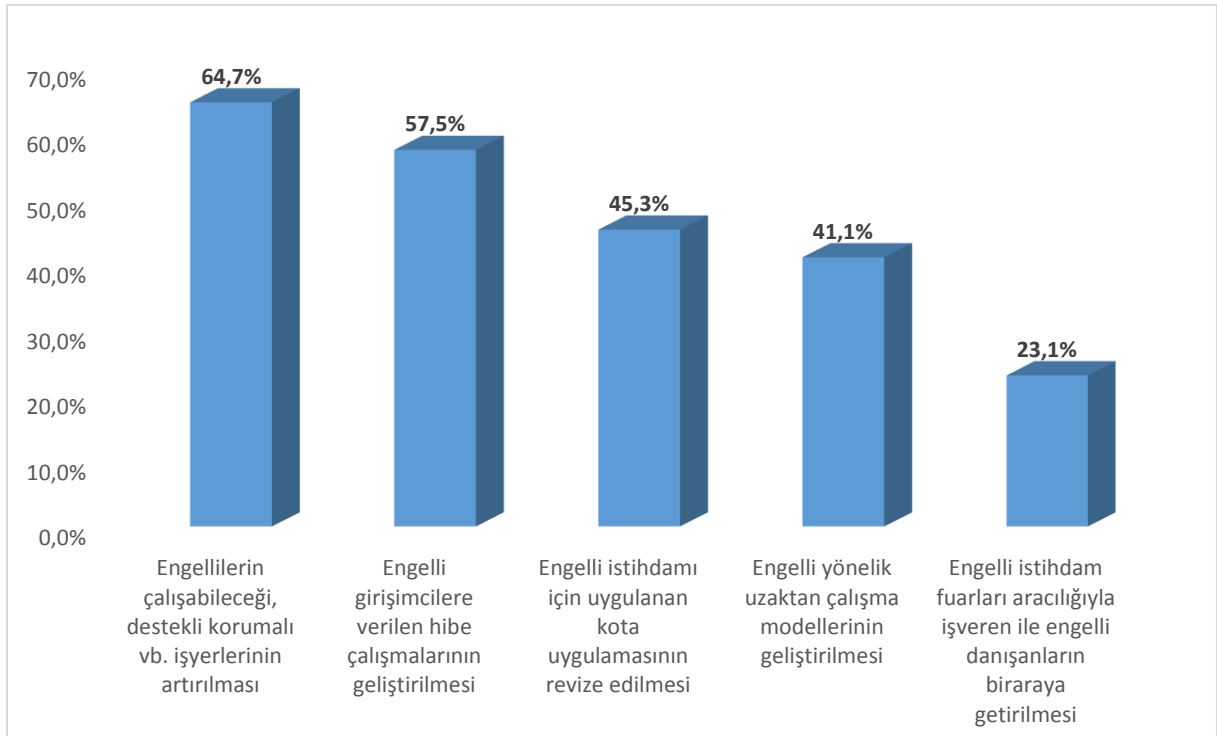
Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, ayakkabı imalatçısı(Montaj), Diğer ağaç işlem işçileri ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi; Servis Şoförü (Okul), İnşaat Kalıpcısı (Ahşap) ve Kuruyemiş Satış Elemanı meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), mesleği istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Çorum ili için bu mesleğin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda istihdam azalış beklenen ilk on mesleğin tamamen değiştiği gözlemlenmektedir.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

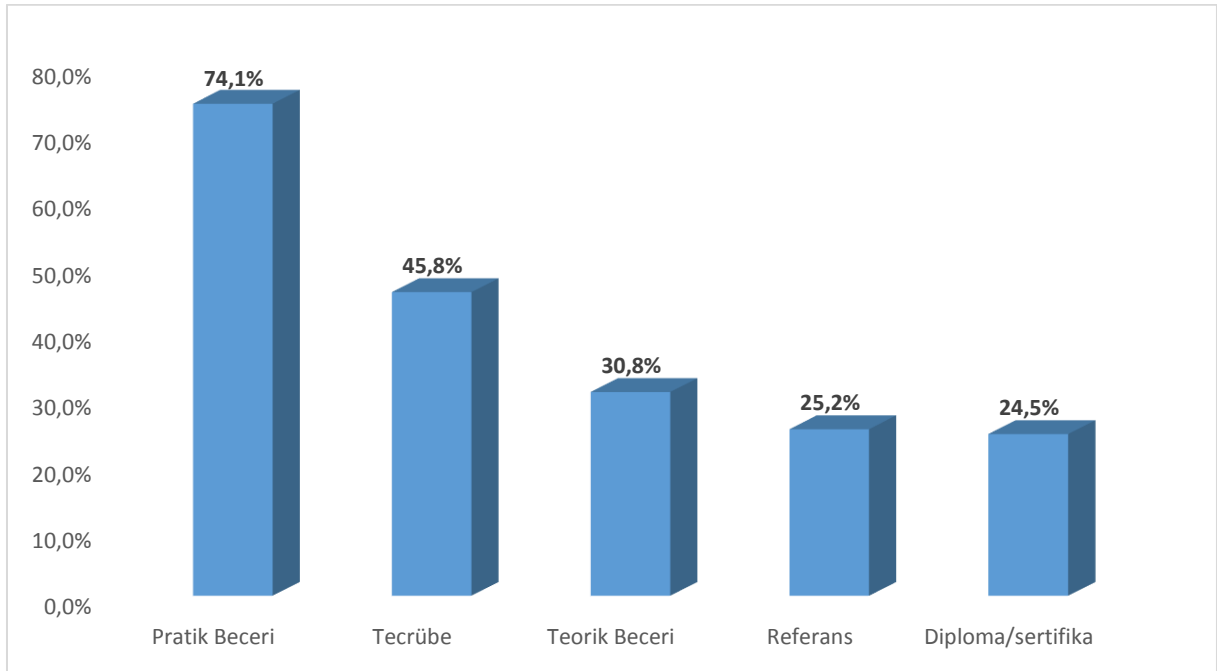

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 57.5'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 64.7'si engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 41.1'i ise engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 29,5'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 24,4'ü engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 18,5'i engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Çorum ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

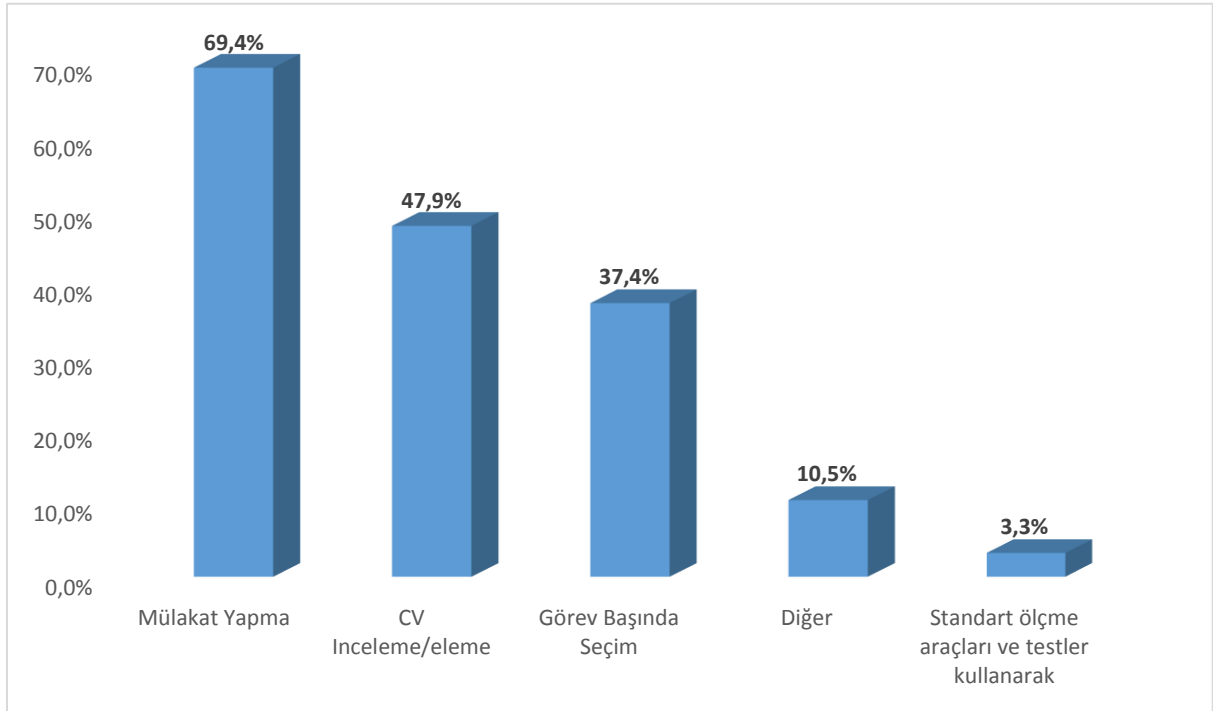

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 74,1'i Pratik Beceri, yüzde 45,8'i Tecrübe ve yüzde 25,2'si Referans aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Çorum ilinde olduğu gibi yüzde 35,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 21,2 ile Tecrübe ve yüzde 15,5 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Çorum ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Çorum ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 37,4'ü Görev Başında Seçim, yüzde 69,4'ü Mülakat Yapma ve yüzde 47,9'u CV İnceleme/Elemeye ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 38,4 ile Mülakat Yapma, yüzde 30,8 ile CV İnceleme/Elemeye ve yüzde 19,7 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlenmektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Çorum ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Çorum İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Çorum’da gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 5,9 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her 100kişiden altısının işsiz olduğunu göstermektedir. Çorum ilinde İŞKUR’da kayıtlı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Çorum’da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR’un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 74,2’si erkeklerden, sadece yüzde 25,8’i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Çorum’da ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Çorum’da İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 93 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 883 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 125 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 93'e düşmesinin nedeni özellikle son beş yıldır İEP kurslarına olan ilginin artması ve işverene daha cazip gelmesi gösterilebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Çorum ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, Ulaştırma ve Depolama, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Çorum ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 117 işyerinde 516 açık iş tespit edilmiştir. Çorum ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 516 kişilik açık işin yüzde 65.1'ine tekabül eden 336 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleridir.

Çorum ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 26.2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Çorum'da Açık işi olan işyeri oranlarına baktığımızda Bilgi ve İletişim sektörü ilk sırada yer almakla birlikte işyeri ve çalışan sayısı bakımından birinci olan imalat sektörünü açık iş konusunda geride bırakmıştır. Bilgi ve İletişim sektörünü sırasıyla Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İmalat sektörü takip etmektedir.

Çorum ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 36.7'dir

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “fark etmez” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkindir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Çorum ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Madenci (Genel) ve Diğer Ağaç İşlem İşçileri olmak üzere ilk on meslekten dört tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Çorum ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Madenci (Genel), Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20.4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Çorum ilinde işverenlerin yüzde 28.3’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Çorum’de bu sayı 3’e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Çorum ilinde ise ülke geneline göre biraz yüksek olup yüzde 4 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek

dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.